

Options in Aged Care Senelių Globos Pasirinkimas

English / Lithuanian

This information was compiled by the Centre for Cultural Diversity in Ageing 2008.

Kultūrinės įvairovės centras sutiko su šia informacija 2008 m.

©Centre for Cultural Diversity in Ageing 2008.

Options in Aged Care

There are many types of aged care services, but finding out what options are available to you or your family member can be confusing. This information provides an overview of aged care services and how you can access them, along with some useful contact numbers. It describes three types of government-subsidised aged care services:

- **Community Care**
- **Respite Care**
- **Residential Care**

Even if you do not require these services now, it is important to know what is available so you can plan for any care needs that you may have in the future.

Senelių Globos Pasirinkimas

Yra visokių senelių globos paslaugų įstaigų, todėl nelengva išsirinkti jums ar jūsų šeimai tinkamiausią variantą. Šiame aplinkraštyje rasite bendrą šių paslaugų aprašymą, būdus kaip jas gauti ir keletą naudingų telefono numerių. Čia aprašytos trys valstybės subsiduojamos senelių globos paslaugų įstaigos:

- **Paslaugos seneliams gyvenantiems namuose (Community Care)**
- **Laikinoji globa (Respite Care)**
- **Stacionarinė globa (Residential Care)**

Jeigu jums šiuo metu dar nereikia panašios globos, vistiek svarbu susipažinti su esamomis galimybėmis, kad ateityje, reikalui esant, būtų lengviau jas rasti.

Community Care

Most older people prefer to continue living in their own home, but some people may find this difficult to do without assistance. There are a number of aged care services that help older people to continue living in their own home. This type of care is known as 'Community Care' and there are four different options, depending on your needs:

Home and Community Care (HACC)

Home and Community Care provides basic support services for frail aged people who are experiencing difficulties managing daily tasks but who wish to continue living independently at home.

Services may include: nursing and allied health services, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), Meals on Wheels and other food services, home help (assistance with housework, laundry and shopping), home modification and maintenance, transport, counselling and social support. Home and Community Care services are usually provided by local councils, community health centres and community organisations.

Paslaugos seneliams gyvenantiems namuose (Community Care)

Dauguma pagyvenusių žmonių nori gyventi savo namuose kiek galima ilgiau, tačiau kartais tai darosi per sunku ir prireikia pagalbos. Įvairios senelių globos įstaigos gali padėti pagyvenusiems žmonėms likti gyventi savo namuose. Ši pagalba vadinasi „paslaugos seneliams gyvenantiems namuose“. Kiekvienas gali pasirinkti vieną iš keturių šios globos variantų priklausomai nuo asmeninių poreikių.

Paslaugos seneliams gyvenantiems namuose (Home and Community Care - HACC)

Paslaugos seneliams gyvenantiems namuose suteikia būtiniausią pagalbą silpniems pagyvenusiems žmonėms, kuriems jau sunku patiems apsirūpinti, bet kurie visgi nori savarankiškai toliau gyventi savo namuose.

Šios paslaugos siūlo slaugių ir sveikatos specialistų lankymąsi į namus, asmeninę rūpybą (pagalba maudantis, rengiantis, valgant), į namus pristatomą valgį ir kitas mitybos paslaugas, buitinį aptarnavimą (namų ruoša, skalbimas, apsipirkimas), nedidelius namų pakeitimus ir remonto darbus, transportą, konsultacijas, socialinę paramą. Tokias paslaugas dažniausiai teikia vietinės savivaldybės, visuomeniniai sveikatos apsaugos centrai ir visuomeninės organizacijos.

Community Aged Care Packages (CACP)

Community Aged Care Packages provide services to frail aged people with more complex care needs, or who require a greater range of services to help them continue living at home.

The packages of services are flexible and designed to suit individual needs, and may include: personal care (assistance with bathing, dressing and eating), meal preparation, home help (assistance with housework, laundry and shopping), gardening, transport and social support. These services are planned and coordinated by an approved aged care service provider. Eligibility for Community Aged Care Packages is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

Extended Aged Care at Home Packages (EACH)

Extended Aged Care at Home Packages provide services to people who need more help than a Community Aged Care Package can provide.

The packages of services are flexible and designed to suit individual needs, and may include: nursing and allied health services, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), home help (assistance with housework, laundry and shopping), transport and social support. These services are planned and coordinated by an approved aged care service provider. Eligibility for Extended Aged Care at Home Packages is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

Paslaugų paketai seneliams gyvenantiems namuose (Community Aged Care Packages - CACP)

Paslaugų paketai seneliams gyvenantiems namuose padeda silpniems pagyvenusiems žmonėms, kuriems reikia didesnės pagalbos ir platesnės apimties paslaugų tam, kad galėtų likti gyventi savo namuose.

Šie paslaugų paketai yra lankstūs ir pritaikyti kiekvieno individualiems poreikiams. Jie numato tokias paslaugas kaip asmeninė rūpyba (pagalba maudantis, rengiantis, valgant), maisto ruošą, buitinis aptarnavimas (namų ruošą, skalbimas, apsipirkimas), daržo priežiūra, transportas ir socialinė parama. Paslaugas suplanuoja ir koordinuoja pripažinta senelių globos paslaugų įstaiga. Senelių globos vertinimo specialistų komanda (Aged Care Assessment Team) nustato, kas turi teisę gauti Paslaugų paketus seneliams gyvenantiems namuose (žiūr. 9 psl.).

Platesnės apimties paslaugų paketai seneliams gyvenantiems namuose (Extended Aged Care at Home Packages - EACH)

Platesnės apimties paslaugų paketai seneliams gyvenantiems namuose padeda tiems, kuriems reikia daugiau pagalbos, negu gali teikti eiliniai paslaugų paketai seneliams gyvenantiems namuose.

Platesnės apimties paslaugų paketai yra lankstūs, pritaikyti kiekvieno individualiems poreikiams. Jie numato tokias paslaugas, kaip: slaugių ir sveikatos specialistų lankymasis į namus, asmeninė rūpyba (pagalba maudantis, rengiantis, valgant), maisto ruošą, buitinis aptarnavimas (namų ruošą, skalbimas, apsipirkimas), transportas ir socialinė parama. Paslaugas suplanuoja ir koordinuoja pripažinta senelių globos paslaugų įstaiga. Senelių globos vertinimo specialistų komanda (Aged Care

Extended Aged Care at Home Packages Dementia (EACH D)

Extended Aged Care at Home Packages Dementia provide services to people living with dementia. The packages of services are flexible and designed to suit individual needs, and may include: nursing and allied health services, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), home help (assistance with housework, laundry and shopping), transport and social support.

These Services are planned and coordinated by an approved aged care service provider. Eligibility for Extended Aged Care at Home Packages Dementia is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

For more information about Community Care and how to find a service that meets your needs, call the **Commonwealth Carelink Centre** on **1800 052 222**.

Assessment Team) nustato, kas turi teisę į Platesnės apimties paslaugų paketus seneliams gyvenantiems namuose (žiūr. 9 psl.).

Platesnės apimties paslaugų paketai namuose gyvenantiems seneliams sergantiems demencija (Extended Aged Care at Home Packages Dementia - EACH D)

Platesnės apimties paslaugų paketai namuose gyvenantiems seneliams sergantiems demencija padeda gyventi su šia liga. Šie paketai yra lankstūs, jie pritaikyti kiekvieno individualiems poreikiams. Jų siūlomos paslaugos gali būti slaugių ir sveikatos specialistų lankymasis į namus, asmeninė rūpyba (pagalba maudantis, rengiantis, valgant), buitinis aptarnavimas (namų ruošą, skalbimas, apsipirkimas), transportas ir socialinė parama. Paslaugas suplanuoja ir koordinuoja pripažinta senelių globos paslaugų įstaiga. Senelių globos vertinimo specialistų komanda (Aged Care Assessment Team) nustato, kas turi teisę į Platesnės apimties paslaugų paketus namuose gyvenantiems seneliams sergantiems demencija. (žiūr. 9 psl.).

Dėl papildomos informacijos apie Paslaugas seneliams gyvenantiems namuose, bei kaip susirasti jums tinkamiausias paslaugas, skambinkite **Australijos senelių globos informacijos centrui (Commonwealth Carelink Centre)**, tel. **1800 052 222**.

Respite Care

Respite Care is short-term care, which enables the older person and their carer to have a break from their normal routine. Many older people are cared for by family members at home. It is important that carers are supported in this valuable role, especially as many carers are themselves elderly. Respite Care supports the carer to have a break from their caring responsibilities, while also helping the older person to continue living at home.

Respite Care provides care services to the older person on a temporary basis, which enables the carer to rest, attend to other responsibilities (eg shopping), or to have a holiday. It is usually planned in advance, but may be arranged in an emergency (eg if the carer is unwell).

Respite care may also be accessed by older people who live on their own and feel unable to look after themselves and need a break. It can be provided in the older person's home, in day-care centres or in Residential Care. Respite Care is provided through Home and Community Care, the National Respite for Carers Program and Residential Care. Access to Respite Care is based on eligibility, priority and need.

For more information about Respite Care and other support services for carers, call the **Commonwealth Carers' Respite Centre** on **1800 059 059**.

Laikinoji globa (Respite Care)

Laikinoji globa yra trumpalaikė globa, kuri pagyvenusiam žmogui ir jo prižiūrėtojui leidžia padaryti pertrauką jų nusistovėjusioje rutinoje. Daugelį pagyvenusių žmonių jų pačių namuose prižiūri šeimos nariai. Labai svarbu padėti prižiūrėjams atliekantiems tokį svarbų darbą, todėl, kad daugelis jų patys yra vyresnio amžiaus žmonės. Laikinoji globa suteikia reikalingą pertrauką prižiūrėtojui ir tuo pačiu leidžia pagyvenusiam žmogui likti gyventi savo namuose.

Laikinoji globa laikinai pavaduoja prižiūrėtoją, kad šis galėtų atsikvėpti, užsiimti savo reikalais, arba tiesiog išvažiuoti atostogų. Tokiai pertraukai dažniausiai ruošiamasi iš anksto, tačiau nepaprastos padėties atveju (prižiūrėtojui susirgus) tokią globą galima suorganizuoti greičiau.

Laikinoji globa prieinama ir tiems, kurie namuose gyvena vieni ir jaučia, kad darosi per sunku pasirūpinti savimi arba tiesiog jiems reikalingas poilsis. Tokiu atveju laikinoji globa gali būti suteikta pagyvenusio žmogaus namuose, arba dieniniame centre, arba senelių namuose. Laikinąją globą teikia Paslaugų seneliams gyvenantiems namuose tarnyba, arba Nacionalinė prižiūrėtojų laikinosios globos tarnyba, arba senelių namai. Ji skiriama remiantis teisėtumo, pirmenybės ir reikalingumo pagrindais.

Dėl papildomos informacijos apie laikinąją globą ir kitokią prižiūrėjams taikomą paramą, skambinkite **Australijos laikinosios globos prižiūrėjams centrui (Commonwealth Carers' Respite Centre)**, tel. **1800 059 059**.

Residential Care

As an older person's level of frailty increases, it may no longer be an option for them to continue living in their own home and an aged care home may need to be considered. Aged care homes are also known as 'Residential Care'.

There are two types of Residential Care: low-level care and high-level care. Both levels of care provide a range of specified services, including: accommodation, basic furnishings, laundry, cleaning, meals and refreshments, staff to help at all times, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), occasional nursing care and social activities.

High-level care is designed for people who are very frail, require 24-hour assistance and on-going nursing care. Some aged care homes provide low-level care and high-level care, enabling people to stay in the same home even if their care needs change. This is known as 'ageing in place'. Aged care homes are run by approved aged care service providers. Eligibility for Residential Care is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

For more information about Residential Care and how to find a home that meets your needs, call the **Commonwealth Carelink Centre** on **1800 052 222** or the **Aged Care Information Line** on **1800 500 853**.

Senelių namai (Residential Care)

Kai dėl senatvinių negalavimų vyresnio amžiaus žmogus nebepajėgia gyventi savo namuose, tenka pagalvoti apie senelių namus. Senelių namus dažnai vadina "Residential Care".

Yra dviejų tipų senelių namai, priklausomai nuo to, kokio lygio globa juose teikiama, tai žemo lygio globa (gyventojai, kuriems nereikalinga nuolatinė globa) ir aukšto lygio (gyventojai, kuriems reikalinga nuolatinė globa). Abiem globos lygio atvejais teikiama eilė tiksliai apibrėžtų paslaugų, tame tarpe: suteikiamas gyvenamas plotas su būtiniausiu apstatymu, skalbimas, valymas, valgiai ir gėrimai, visada pasiruošęs padėti personalas, asmeninė rūpyba (pagalba maudantis, rengiantis, valgant), medicininė slauga ir visuomeninė veikla.

Aukšto lygio globa taikoma ypač silpniems žmonėms, kuriems reikalinga pagalba 24 valandas ir nuolatinė slauga. Kai kurie senelių namai teikia ir žemo ir aukšto lygio globą, kas leidžia žmonėms likti gyventi tuose pačiuose namuose net ir pasikeitus jų globos poreikiams. Tai vadinama "senėjimu toje pačioje globos įstaigoje". Senelių namus administruoja pripažintos senelių globos paslaugų tiekimo įstaigos. Senelių globos vertinimo specialistų komanda (Aged Care Assessment Team) nustato, kas turi teisę į Senelių namų globą (žiūr. 9 psl.).

Dėl papildomos informacijos apie senelių namus, ir kaip susirasti jums tinkamiausius, skambinkite **Australijos senelių globos informacijos centrui (Commonwealth Carelink Centre)**, tel. **1800 052 222** arba **Informacijai pagyvenusiems žmonėms (Aged Care Information Line)**, tel. **1800 500 853**

Additional Information

Aged Care Assessment Team (ACAT)

The first step in accessing most government-subsidised aged care services is to receive an assessment by the Aged Care Assessment Team (ACAT). Eligibility for Community Aged Care Packages, Extended Aged Care at Home Packages and Residential Care is determined by an ACAT assessment, which determines eligibility by assessing a person's needs.

This is a free and confidential service, and the process is not as daunting as it may sound. An ACAT representative (usually a doctor, nurse, social worker or other health care professional) will assess your situation and specific care needs.

You will be informed about the services you are eligible to receive and how to find a service that meets your needs. You may choose to have a relative or friend with you during the assessment. You also have the right to ask ACAT to provide an interpreter. If you are not satisfied with the outcome of the assessment, you have the right to appeal the decision.

To arrange an ACAT assessment, you can ask your doctor for a referral or call the Commonwealth Carelink Centre on 1800 052 222.

Papildoma informacija

Senelių globos vertinimo specialistų komanda (Aged Care Assessment Team - ACAT)

Pirmas žingsnis norint gauti valstybės subsiduojamas paslaugas pagyvenusiems žmonėms, reikia gauti Senelių globos vertinimo specialistų komandos (ACAT) įvertinimą. Įvertinusi asmens poreikius, ACAT nustato, ar asmuo turi teisę į paslaugų paketus seneliams gyvenantiems namuose, ar į platesnės apimties paslaugų paketus seneliams gyvenantiems namuose, ar į globą senelių namuose.

Ši paslauga yra nemokama ir konfidenciali, pats ACAT vertinimo procesas ne toks bauginantis kaip gal atrodo. ACAT atstovas (paprastai gydytojas, medicinos sesuo, socialinis darbuotojas ar kitas sveikatos srities specialistas) įvertina asmens padėtį ir individualius globos poreikius.

Bus pranešta kokias paslaugas asmuo gali gauti, ir paaiškinta kaip rasti kiekvieno poreikius atitinkančią paslaugų tarnybą. Jeigu pageidaujate, vertinimo sesijos metu gali dalyvauti ir jūsų giminaitis ar draugas. Taip pat turite teisę ACAT prašyti, kad jums parūpintų vertėją. Jeigu liekate nepatenkinti vertinimo išvada, turite teisę apskųsti sprendimą.

Tam, kad gauti ACAT vertinimą, gydytojas turi duoti siuntimą, arba galite skambinti paslaugų seneliams, gyvenantiems senelių namuose ir savo pačių namuose informacijos tarnybai (Aged and Community Care Information Line), telefonu 1800 500 853.

Fees & Charges

The cost of receiving aged care services is based on a person's assessed care needs and their ability to pay. Special consideration is given to people who are financially disadvantaged. It is important to know that you will not be denied access to a service if you are unable to pay. All people receive the same quality of care regardless of the level of fees paid. To find out more about fees and charges, contact the Aged and Community Care Information Line on 1800 500 853.

Your Rights & Responsibilities

Aged care service providers are obliged to inform you of your rights and responsibilities regarding the services you are receiving. Whether you are receiving Residential Care or Community Care, it is important to be aware of your rights, which include the right to:

- Be informed about your rights;
- Be involved and informed about all decisions related to your care;
- Be in charge of your life, your money and your possessions;
- Be treated with dignity and respect;
- Continue your cultural or religious practices and retain the language of your choice without discrimination;
- Good quality care that meets your needs;
- Complain and take steps to sort out any problems;
- Privacy.

Mokesčiai ir išlaidos

Senelių globos paslaugų kaina priklauso nuo įvertinimo kokia globa reikalinga ir asmens sugebėjimo susimokėti. Ypatingas dėmesys skiriamas materialiai nepasiturintiems žmonėms. Svarbu žinoti, kad ir negalinčiam susimokėti asmeniui nebus atsakyta suteikti paslaugas. Visi žmonės, nepriklausomai nuo to, kiek jie moka, gauna vienodai kokybiškas paslaugas. Daugiau sužinoti apie mokesčius ir išlaidas galima paskambinus Australijos senelių globos informacijai (Commonwealth Carelink Centre) telefonu 1800 500 853.

Jūsų teisės ir pareigos

Tarnybos, teikiančios paslaugas pagyvenusiems žmonėms, privalo informuoti asmenį apie jo/jos teises ir pareigas globos paslaugas teikiančiai tarnybai. Nesvarbu, ar asmuo gauna paslaugas gyvendamas senelių namuose ar savo paties namuose, labai svarbu žinoti savo teises, tai yra:

- Teisė būti informuotam apie asmens teises;
- Teisė būti įtrauktam ir informuotam apie visus sprendimus susijusius su asmens globa;
- Teisė būti atsakingu už savo gyvenimą, savo pinigus ir savo turta;
- Teisė, kad su asmeniu būtų elgiamasi oriai ir pagarbiai;
- Teisė ir toliau laikytis savo kultūrinių ir religinių papročių, išlaikyti pasirinktą kalbą ir nebūti už tai diskriminuojamam;
- Teisė į kokybišką globą atitinkančią asmens poreikius;
- Teisė skūstis ir imtis priemonių išspręsti bet kokią problemą;

For more information about your rights and responsibilities regarding aged care services, contact the National Aged Care Advocacy Line on 1800 700 600.

Concerns and Complaints

If you have a concern or complaint about the quality of care or services you are receiving, you may like to discuss this with the Manager of the aged care service. If you are uncomfortable doing this, or you do not like how your complaint has been handled, you can contact the Aged Care Complaints Investigation Scheme on 1800 550 552. This is a free and confidential service.

- Teisė į asmens gyvenimo neliečiamumą.

Daugiau sužinoti apie savo teises ir pareigas tarnybos, teikiančios paslaugas pagyvenusiems žmonėms, ažvilgiu skambinkite Valstybinei senelių globos advokatų tarnybai (National Aged Care Advocacy Line) telefonu 1800 700 600

Dalykai keliantys susirūpinimą ir skundai

Jeigu jums kelia rūpestį arba turite nusiskundimą dėl jums teikiamos globos ar paslaugų kokybės, galite tai aptarti su įstaigos, kuri teikia paslaugas seneliams, direktoriumi. Jeigu nedrįstate to padaryti arba esate nepatenkintas(-a) tuo, kaip jūsų skundas buvo nagrinėtas, galite kreiptis į globojamų senelių skundų tyrimo programą telefonu 1800 550 552 (Aged Care Complaints investigation Scheme). Ši paslauga yra nemokama ir konfidenciali.

Useful Contact Numbers

If you need an interpreter to help you to communicate over the phone, call the **Translating and Interpreting Service** on **13 14 50**. This is a free service.

Note that calls to numbers beginning with '1800' are free, except when made from mobile phones.

Aged Care Complaints Investigation Scheme: 1800 550 552

The Aged Care Complaints Investigation Scheme investigates complaints and concerns about government-subsidised aged care services, including community care, respite care and residential care. Contact the Aged Care Complaints Investigation Scheme if you have a concern or complaint about the services you are receiving. Complaints can be made anonymously. This is a free service.

Aged Care Information Line: 1800 500 853

The Aged Care Information Line provides information about aged care services, including information on fees and charges, incoming testing and financial assistance.

Naudingi telefono numeriai

Jeigu jums reikalinga vertėjo pagalba susikalbėti telefonu, skambinkite **Vertimus raštu ir žodžiu darančiai tarnybai** telefonu **13 14 50**. Tai nemokama paslauga.

Pažymime, kad telefono skambučiai numeriu prasidedančiu „1800“ yra nemokami, išskyrus, kai skambinama iš mobilaus telefono.

Skundų dėl senelių globos nagrinėjimo programa (Aged Care Complaints Investigation Scheme): 1800 550 552

Skundų dėl senelių globos nagrinėjimo programa tiria skundus ir susirūpinimą keliančius reikalus susijusius su valstybės subsidijuojamomis paslaugomis pagyvenusiems žmonėms, tame tarpe bendruomenės globa, laikinoji globa ir senelių, gyvenančių senelių namuose, globa. Jeigu jūs nepatenkintas arba turite nusiskundimų dėl gaunamų paslaugų, skambinkite Skundų dėl senelių globos nagrinėjimo organizacijai. Skundai gali būti anonimiški. Tai nemokama paslauga.

Senelių globos informacinė linija (Aged Care Information Line): 1800 500 853

Senelių globos informacinė linija informuoja apie globos paslaugas pagyvenusiems žmonėms, tame tarpe informuoja apie mokesčius ir išlaidas, pajamų patikrinimą ir materialinę paramą.

Centrelink - Disability, Sickness and Carers: 13 27 17

Call this number for disability, sickness and carer enquiries, including Disability Support Pension, Mobility Allowance, Carer Payment, Carer Allowance and Sickness Allowance.

Centrelink - Multilingual Call: 13 12 02

Call this number to speak to Centrelink employees in your preferred language.

Centrelink - Retirement Services: 13 23 00

Call this number for retirement enquiries, including Age Pension, Pensioner Concession Cards, Commonwealth Seniors Health Card, and for enquiries regarding income assessment for residential care fees. You can also call this number to access Centrelink's Financial Information Service, which is a free and independent service available to everyone in the community (even if you are not receiving a pension or benefit).

Centrelink - Invalidumas, Liga ir Globėjai (Disability, Sickness and Carers): 13 27 17

Skambinkite šiuo telefonu invalidumo, ligos ar globos atveju, tame tarpe kai norite pasiteirauti apie Invalidumo paramos pensiją, pašalpą asmenims su judėjimo sutrikimais, išmokas globėjui(-ai), pašalpą globėjui (-ai) ir pašalpą ligos atveju.

Centrelink - telefono numeris kitakalbiamis (kai anglų kalba - ne gimtoji) (Multilingual Call): 13 12 02

Skambinkite šiuo numeriu pasikalbėti su Centrelink darbuotojais ta kalba, kuriai atiduodate pirmenybę.

Centrelink - paslaugos išėjusiems į pensiją (Retirement Services): 13 23 00

Skambinkite šiuo telefonu visais pensininkų klausimais, tame tarpe dėl senatvės pensijos, pensininkų nuolaidų kortelės, Australijos vyresnio amžiaus žmonių sveikatos kortelės ir dėl mokesčių už globą namuose paskaičiavimo po pajamų įvertinimo. Jūs taip pat galite skambinti šiuo numeriu, kai norite susisiekti su Centrelink finansinės informacijos tarnyba, kurios paslaugos yra nemokamos ir nepriklausomos, prieinamos kiekvienam šalies gyventojui (net jeigu jis/ji negauna pensijos ar lengvatų).

Commonwealth Carelink Centre: 1800 052 222

The Commonwealth Carelink Centre provides a single point of contact for information about aged care services. Contact the Commonwealth Carelink Centre to find out what aged care services are available in your area or anywhere in Australia, as well as information on costs, assessment procedures and eligibility criteria. This is a free and confidential service.

Commonwealth Carers' Respite Centre: 1800 059 059

The Commonwealth Carer Respite Centre coordinates access to respite services in your local area, provides information and advice about respite options, help with organising emergency or planned respite, and financial assistance for short-term or emergency respite. This is a 24-hour service.

National Aged Care Advocacy Line: 1800 700 600

Contact the National Aged Care Advocacy Line to find your local advocacy service. Advocacy services help to promote your rights in relation to aged care services and can increase your involvement in decision-making processes. These services may play an important role in supporting you through a complaint process and advising you of your 5 rights in negotiations with aged care service providers. This is a free and confidential service.

Australijos globojamų senelių informacijos centras (Commonwealth Carelink Centre): 1800 052 222

The Commonwealth Carelink centras yra jungtinis punktas į kurį paskambinus, galima gauti visą informaciją apie teikiamas paslaugas pagyvenusiems žmonėms. Paskambinus Commonwealth Carelink centrui galima sužinoti kokios paslaugos pagyvenusiems žmonėms teikiamos pagal jų gyvenamą vietą ar bet kurioje Australijos dalyje, taip pat informaciją apie kainas, įvertinimo procedūrą ir tinkamumo kriterijus. Tai nemokama ir konfidenciali paslauga.

Australijos laikinos pagalbos centras globėjams (Commonwealth Carers' Respite Centre): 1800 059 059

Australijos laikinos pagalbos centras globėjams koordinuoja laikinos globos tarnybas pagal gyvenamą vietą, suteikia informaciją ir pataria apie laikinos globos galimybes, padeda suorganizuoti globą nenumatytu atveju arba planuotą laikiną globą, taip pat finansinę pagalbą už trumpalaikę globą arba globą nenumatytu atveju. Ši paslauga teikiama 24 valandas.

Valstybinės advokatų tarnybos pagyvenusiems žmonėms telefonas (National Aged Care Advocacy Line): 1800 700 600

Paskambinę valstybinei advokatų tarnybai pagyvenusiems žmonėms, sužinosite, kur yra advokatūros paslaugos pagal jūsų gyvenamą vietą. Advokatūros paslaugos paaiškins jūsų teises gaunant globos paslaugas ir galės padidinti jūsų dalyvavimą sprendimų priėmimo procese. Ši tarnyba gali turėti didelę įtaką pagelbėjant jums skundo nagrinėjime ir paaiškinant jūsų teises derantis su paslaugas pagyvenusiems žmonėms

teikiančiomis įmonėmis ar asmenimis. Ši paslauga yra nemokama ir konfidenciali

National Dementia Helpline: 1800 100 500

The National Dementia Helpline is a 24-hour national telephone and support service run by Alzheimer's Australia. It provides support, practical information and advice, as well as information on the full range of services provided by Alzheimer's Australia. This is a free and confidential service.

Valstybinė pagalbos sergant demencija telefono linija (National Dementia Helpline): 1800 100 500

Valstybinė pagalbos sergant demencija telefono linija veikia 24 valandas, ją administruoja Australijos Alcheimerio organizacija. Ji suteikia paramą, praktinę informaciją ir patarimus, o taip pat informuoja apie plataus pobūdžio paslaugas, kurias teikia Australijos Alcheimerio organizacija. Ši paslauga yra nemokama ir konfidenciali.